

Mira Popović

DIPTIH

Moj muž

Moj muž je bolestan vikendom. Ponekad i preko nedelje, vidim, svi vidimo da je slab, možda ne baš da je bolestan, ali da je umoran, iscrpljen. Nije dobro. Samo, u našoj kući to ne sme tako da se kaže, niko ne sme da ga upita da li je dobro jer posle tog pitanja sledi tirada da je on, naravno, dobro, pa šta ako su ga posao, aktivnosti, jurnjava po decu u školu, na sport, ako ga je sve to malo zamorilo... On je dobro, a mi, deca, ja i naše mace, kako smo mi? Odlično. Ako nekom nešto i zafali, tu je on da problem reši. Što obično i čini, osim vikendom. Dogodi se i da tiradu začini svirkom na saksofonu, duva, duva, duva. Onda odloži saksofon, lati se video-igrice ili pusti neki film, ako se nije uključio u video-konferenciju na drugom kraju sveta, i sve to do kasno u noć, dok deca i ja uveliko spavamo. Ujutro se budi tačno na vreme, kao vojnik. Ni na šta se ne žali, vedro i spremno kreće u dan. Svaki dan, osim subote i nedelje.

– Bled si, Mihailo – rekla sam mužu jednog četvrtka u novembru kad smo se, raspremajući sto posle večere, za trenutak našli jedno naspram drugog. – Zašto sutra ne uzmeš slobodan dan i lepo se ne odmoriš? Ako povežeš s vikendom...

– Ti, Eva, meni opet nešto prigovaraš za vikend – uzvratilo je spremno.

Okrenuo mi je leđa.

– Ne prigovaram ti.

– Provociraš.

Posmatrala sam njegovu figuru. Krupan, stasit, nabijen mišićima koji su se ocrtavali u jesenjoj odeći, kao uostalom u svakoj odeći, uzdignute glave, delovao je čvrsto, kao spomenik. Kada se okrenuo, lice mu je bilo obliveno rumenilom. Šta se dogodilo?, pitala sam se. Da li sam ga postidela? Ili razljutila? Nije dolazilo u obzir da ga to upitam. Zašto i čega bi se on stideo? Kako bi moja briga mogla da ga naljuti?

– Ne provociram – rekla sam.

– Dobro.

Krenuo je da izađe iz kuhinje, ali sam ja, ohrabrena njegovim, kako mi se učinilo, pomirljivim tonom kojim je izgovorio *dobro*, nastavila da ga bodrim da uzme slobodan dan, i ne samo to.

– Jesi li poludela – prasnuo je – šta da radim tri dana kod kuće?

– Pa, ne mora biti tri... Dva su dovoljna, uvek se lepo oporaviš u subotu i nedelju, a sada, ako hoćeš, neka to bude petak i subota, a u nedelju bismo mogli svi zajedno...

– Štaaa? – viknuo je i odmah potom stišao ton. – Je l' ti to pokušavaš da pregovaraš sa mnom? Hoćeš da kažeš da sam nedovoljno prisutan u kući, u porodici? Ne veruješ da mi povremeno nije dobro?

Htela sam da kažem *ne povremeno već redovno vikendom*, ali sam oćutala. Znala sam da se nećemo posvađati, mi se nikad ne svađamo, ali pretila je opasnost da se zaglavimo u

dugoj raspravi na temu prigovora. Koja nikuda ne vodi. Iscrpljuje, a nikud ne vodi, kao onaj slepi puteljak iza naše kuće za koji se neprestano pitam zašto je građen kad nikud ne vodi.

Mihailo je izašao iz kuhinje. Te večeri legao je ranije. Kada sam krenula na počinak, svetlo u našoj spavaćoj sobi bilo je ugašeno, on je spavao. Ujutro će čio otići na posao. Kako sam bila glupa, kako nesmotrena, kako netaktična da mu predložim da uzme slobodan dan!

Privila sam se uz njegovo veliko, usnulo telo uzalud tražeći izgubljeni osećaj zaštite koji je nekad u meni budilo.

Prilike da se nešto promeni ukazivale su se u vreme praznika. Za Božić i Novu godinu šanse da Mihailo ne provede veći deo vikenda u krevetu činile su mi se solidnim, jer su ti praznici neradni dani, nekako uvek padnu blizu vikenda, kad god je moguće napravi se „most” pa, mislila sam, neradnih dana ima napretek, neka se odmori, neka odbojuje ili za praznik ili za vikend, a ostalo vreme da bude naše, zajedničko. Da praznujemo kao sav ostali svet. Kalendar je hteo da ovaj Božić padne u petak. Još u septembru dogovorili smo se s Mihailovim roditeljima da božićne praznike provedemo sa njima, u njihovoj kući van grada. Prostrana je to kuća, s velikom baštom i borom koji deca naročito vole da okite, da ne bude usamljen i go dok se njegova sestrice jelka unutra šepuri pod blistavim raznobojnim kuglama, malo dalje od kamina da joj se grane ne bi sasušile dok praznici traju. U toj kući ima više gostinskih soba, za Mihaila i mene predviđena je jedna, za decu druga. Ako bi Mihailo baš i preskočio doručak, ako bi u krevetu ostao duže, to ne bi bilo strašno. Strašno je što to vreme dok nam se on ne pridruži moram da provodim s njegovom ledenom majkom i pravim se da uživam u zajedničkom pripremanju doručka. Da se pozabavim decom – bio bi spas, ali nije red da je ignorišem, a i deca su porasla, već su samostalna u obavljanju jutarnje toalete i u oblačenju, u igri, ne možemo se ponašati kao u hotelu, dovoljno je što moj muž duže odmara u gostima kod roditelja. Njegova majka nikad ne bi napravila primedbu na to. Otac u velikoj fotelji, sakriven iza širom otvorenih novina, uvek spreman da se odazove kad ga žena pozove da joj nešto pomogne, još manje.

Stvari su, međutim, još u četvrtak krenule drugim tokom. Na Badnji dan oboje smo, Mihailo i ja, završili posao ranije. Deca su već bila kod njegovih roditelja, na raspustu te praznične nedelje. Moj svekar poslušno je obavio zadatak koji mu je žena dala da u ponedeljak dođe po njih tačno u osam i petnaest ujutro kad Mihailo i ja krećemo na posao. Plan je bio da odemo na selo predveče, da Badnje veče provedemo zajedno sa decom i Mihailovim roditeljima. Što se pokazalo neostvarivim – ponajviše zbog glupe kupovine u koju je Mihailo na brzinu otrčao. Frižider je prazan, konstatovao je, odoh ja da kupim nešto da imamo kad se vratimo od svojih, a i šampanjac za Božić, nisam dosad stigao. Pokušala sam da ga odgovorim: uzećemo šampanjac iz kuće, uvek imamo poneku bocu u zalihama, a za kupovinu nije važno, ipak u kući ima šta za jelo, napunićemo frižider posle praznika. Vratice se za pola sata, a ja mogu za to vreme na miru da se spremim, bolje je da to sada prebrinemo, vedro mi je poručio, uzjahao motor i izgubio se u pravcu prodavnice.

Sat kasnije sam mu telefonirala, zabrinuta. Njegov mobilni zazvonio je samo jednom i odmah se uključila sekretarica. Verovatno mu se ispraznila baterija, pomislila sam,

ne vredi da ostavljam poruku. Uostalom, on zna zašto mu telefoniram. Pošto sam do tog časa već sve, i mačke, spremila za naše kratko putovanje, počela sam da pospremam kuću da bude uredna kad se u nedelju vratimo sa decom sa sela. U tome je protekao još jedan sat, a Mihailo se nije vratio iz prodavnice. Deca su zivkala telefonom, jesmo li krenuli, kad ćemo, šta tata radi, i njega su zvali na mobilni ali im nije odgovorio, sto za večeru je već postavljen, oni su ga ukrasili, baba im je to dopustila, pod jelkom ima mesta za naše poklone, kad ćemo, kad ćemo? Uskoro krećemo, rekla sam baš u trenutku kad se Mihailo, uzrujan i ljut, pojavio na vratima.

– Ukrali su mi mobilni u samoposluzi – rekao je, svukao jaknu i besno je tresnuo o pod.

– Auhhh! Kako?

– Kako? Spretno, neosetno...

Nije bio raspoložen da mi kaže više detalja. Rekao je samo da je napustio samoposlugu ne obavivši kupovinu i odjurio u policijsku stanicu. A tamo, bolje da mi ne priča kakve je prizore zatekao. Svet je poludeo, policajci su osorni i nezainteresovani – šta je krađa telefona prema ubistvu. Morao je da čeka, i čeka, i sačekao je kako bi ispunio sve te formulare i kako bi mu naposljetku rekli da su izgledi minimalni da se kradljivac uhvati.

Onda je odjurio kući, vozio je ko zna kojom brzinom, verovatno će i za to dobiti kaznu, nijedna nesreća ne dolazi sama.

– Opusti se – rekla sam i zagrlila ga. Pod prstima sam osetila da mu je džemper vlažan. – Mocar si.

– Oznojio sam se od besa, vozio sam kao sumanut.

– Ludost. To je ipak samo jedan telefon, već u ponedeljak ćeš kupiti nov. Istuširaj se, pa da krenemo...

– Ti znaš da moj telefon nije običan, znaš da su mi sva dokumenta u njemu i... to je sada izgubljeno. Ne idem ja nikud večeras – rekao je i zamolio me da ja telefoniram njegovim roditeljima i deci, da kažem šta se dogodilo ili bilo šta drugo, uglavnom da nas večeras ne očekuju. – Sutra ćemo doći na ručak.

Kad je izašao iz kupatila, Mihailo je, u razdrljenom frotirskom ogrtaču koji je navukao na mokro, nago telo, bosonog, ušao u dnevnu sobu gde sam ja pokušavala da se koncentrišem nad knjigom iz oblasti popularne psihologije, žanra „kako pomoći sebi” (preporučila mi ju je Mila, moja najbolja prijateljica) i uzeo saksofon. Usledile su improvizacije inspirisane albumom *Kind of Blue* Majlsa Dejvisa. Taj album naša je zajednička ljubav, kupili smo ga na jednoj aukciji pošto smo nabavili pravi, starinski gramofon sa dijamantskom iglom. Kad god hoće da mi pokaže da me voli, barem ja tako mislim, Mihailo svira tu muziku, dosta dobro to zvuči otkako je ovladao instrumentom koji je sebi kupio pre nekoliko godina, za dušu. Svira i gleda me u oči, priča mi tim zavodljivim zvukom i očima, nemo. Tako i sada. Ali ja vidim, i pod bleđim svetlom lampe, da su mu podočnjaci tamni. Pomišljam da bi mogao da se razboli duvajući saksofon polunag u hladnoj sobi – bila sam isključila grejanje kad sam se spremala za odlazak kod njegovih roditelja, a posle sam zaboravila da ga uključim; vatru u kaminu nisam zapalila – i počinjem da brinem. Ne želim da ga prekinem, da ga povredim. Scena je lepa, decentna, on u belom frotirskom ogrtaču sa zlatnim saksofonom svira meni, ali da li (samo) meni ili sebi, najpre

sebi, njemu je ta svirka potrebna da se isprazni, da sebi da oduška... Odnekud se setim kritike albuma *Kind of Blue* kao remek-dela koje je džez muziku pretvorilo u „hladnu i odvojenu suštinu”, ili tako nešto, i mada znam da se ta konstatacija odnosi na muziku, na džez muziku onog doba, izraz „hladna i odvojena suština” odjednom se prilepljuje za prizor, za mog muža i mene, za naš odnos, (ne)razumevanje, ljubav. Onda Mihailo odlaže saksofon, uzima me za ruku i odvodi u spavaću sobu gde smo, kao možda samo jednom u životu, imali mahnit, skoro divalj seks. Kad smo završili, ja sam se istuširala i legla da spavam, a on je obukao pidžamu i izašao iz sobe promrmljavši da će raditi na kompjuteru, da pokuša da pronađe kopije dokumenata koje je čuvao u mobilnom telefonu. Ne sumnjam da je to bilo do kasno u noć, ako ne i do zore.

Ujutro, kao obično subotom, nisam uspevala da ga probudim. Ranije sam brzo odustajala, ali tog puta sam bila uporna, jer je trebalo da idemo kod njegovih roditelja, deca i oni su nas čekali na božićnom ručku. Oko podneva, kad sam ga po ko zna koji put prodrmala za rame, Mihailo je promrsio da mu nije dobro. Telefonirala sam na selo i rekla da ne možemo doći na ručak. Mihailova majka je na moje reči da joj se sin ne oseća dobro izustila jedno „ahhh” i dodala da će, onda, oni doći. Nije pitala šta je njenom sinu. A i bolje što nije, iskreno ne znam šta bih joj rekla.

– Mi nemamo bogzna šta za ručak.

– Nisam očekivala da imate – rekla je, zamišljam, kroz zube – sve ćemo mi doneti. U glasu joj se osećao prkos, kao da je igrač koji je u nekoj igri upravo povukao dobar potez.

Tog prazničnog vikenda Mihailo je bio zaista bolestan, jako prehladen, ali to nije ništa menjalo na stvari. Rekoh, moj muž je bolestan vikendom.

Dovijala sam se i na druge načine. Tako sam jednog kasnog proleća, nedeljama zaredom, pozivala prijatelje da provedu vikend kod nas. Sa decom. Vreme je bilo prijatno, toplo, veći deo dana provodili smo s gostima napolju, u bašti. Pijuckali smo vino, jeli, ćaskali. Deca su se jurila, cikala, skakala na trambolini... U početku sam mislila da će ta živahnost razbuditi Mihaila koji je, postajalo je to iz vikenda u vikend sve očitije, s naporom učestvovao u razgovorima odraslih, a za dečje igre i nestašluke, izgleda, nije mario. Kao da ga je društvo drugih ljudi zamaralo, kao da to nisu bili prijatelji s kojima smo se doskora zajedno veselili, putovali, opijali se... Znam da je svaku noć pred dolazak gostiju dokasno ostajao budan, radio, čitao, igrao igrice, ali me je ohrabrialo to što je sutradan ujutro odlazio u samoposlugu, nabavljao sve što nam za vikend s prijateljima treba, zajedno sa mnom pospremao kuću. A onda bi se, pošto prođe podne, taj naduvani balon tiho probušio i ostalo vreme trebalo je praviti se kao da je sve u redu. Prijateljima, dakako, nije promicalo Mihailovo bledilo, usiljenost, bezvoljnost, ali samo se Mila jednom prilikom, kad smo se zatekle same, usudila da me pita da nije, možda, bolestan.

– Nije, nije – prošaptala sam, mada u blizini nije bilo nikog ko bi nas čuo – mislim da je samo jako umoran. Ili, ako baš hoćeš, jeste bolestan.

– Pa zašto onda priređuješ ovaj cirkus? Zašto ga ne pustiš da se odmori?

– Zato što je bolestan samo vikendom.

Ne znam da li je i šta Mila rekla ostalima, tek u nedelju je, pre nego što su gosti krenuli kući, veselo predložila da idućeg vikenda ona bude domaćica celom društvu. Ili skoro celom. – Može to biti i ženska žurka, s decom naravno, a muškarci nek ostanu kod ku-

će, nek idu na neku utakmicu, rade šta hoće, pa nek vide koliko im nedostajemo – rekla je gledajući u Mihaila. – Ovog mog – okrenula je glavu ka svom mužu – poslaću kod mame, izgleda da ga se uželela.

Prošle subote pokušala sam da razgovaram s Mihailom. Odlučila sam se za vikend, jer bi preko nedelje to ionako bilo nemoguće. Uz to, ta nedelja bila je puna prijatnih događaja, a krunisana je Mihailovim unapređenjem na poslu, što smo u petak uveče proslavili izlaskom s decom u restoran. Vratili smo se kući prilično veseli i, kada su deca zaspala, vodili smo ljubav, dugo, nežno. Sutra je idealan dan za razgovor, bilo je poslednje što sam pomislila pre nego što sam utonula u san.

Idealan dan za razgovor, ponavljala sam sebi kao mantru kad sam se ujutro probudila. Rukom sam u polumraku – mi noću navlačimo zastore na prozorima – pipala ispod pokrivača i po jastucima tražeći Mihaila, ali njega u postelji nije bilo. Kasnije sam ga spazila u dnevnoj sobi, s kompjuterom u krilu. Verovatno opet nije svu noć spavao, prostrujalo mi je kroz glavu. Bio je to, sada mislim, znak da je verovatno trebalo odustati od razgovora, ali ja mu nisam pridavala značaj. Dala sam deci doručak, istuširala se i zaputila u spavaću sobu. Tamo sam zatekla uobičajen prizor: zastori na prozorima spušteni, Mihailo ispružen celom dužinom kreveta, spava. Malo se trza, kao da se bori sa snom. Setila sam se kako me je, u detinjstvu, moja stroga majka budila nedeljom rano ujutro, kad je san najsladi, da ustanem i pomognem joj u kući: razgrnula bi zavese i naglim pokretom svukla pokrivač s mog tela, a ako to ne bi pomoglo, vukla bi me za ruku dok, bunovna, ne bih sela na krevet: – Ustaj!

Uradila sam s Mihailom skoro isto, s tim što nisam imala snage da njegovo usnulo, teško telo dovedem u sedeći položaj. – Ustani, ustani – gotovo sam vikala.

Mihailo se u jednom trenutku podigao na laktove: – Šta se, zaboga, dogodilo?

– Ništa se nije dogodilo.

– Šta ti je? Ostavi me. Zar ne vidiš...

– Vidim. Ali neću više tako. Hoću da razgovaramo.

– Sada? Kako možeš? Zar ne vidiš...

– Hoću da razgovaramo.

– Sada?

– Sada.

– Za ne misliš da je to surovo? I sebično?... Budiš me iako znaš da nisam noćas spavao.

Na pomen sebičnosti, sasula sam mu da je on sebičan i samoživ. – Pomišljala sam i da si depresivan, čak sam se o tome konsultovala s psihijatrom – priznala sam.

– I?

– Ne postoji depresija jednom nedeljno, vikendom.

– Šta hoćeš? Hoćeš da se razvedeš? Ne valjam ti? Ne voliš me?

Zaprepastila su me sva ta pitanja na koja nisam imala odgovore. Gledala sam njegove crne podočnjake, gledala sam kako mu se, uprkos ozbiljnosti trenutka, sklapaju oči. Onda se opružio u krevetu i navukao pokrivač. Telo mu se opet nekako trzalo.

– Mihailo, šta ti je, zaboga?

– Ništa – rekao je više za sebe – nije mi dobro.

Sagla sam se i poljubila ga u obraz. Namestila sam mu bolje pokrivač, proverila da li su zastori dobro spuštteni i tiho izašla iz sobe.

Moja žena

Moja žena ima svetle oči i to je jedina veza sa pričom Davida Albaharija koja ima istovetan naslov: „Moja žena ima svetle oči”. Priču nisam pročitao, a naslov sam upamtio jer moja žena pominje tu priču, jedna je od najboljih, jedna od njoj najdražih koje je ikad pročitala, kaže ona. Meni se dopada naslov, ne samo zato što i moja žena ima svetle oči, već zato što pisac nije imenovao boju očiju. Svetle oči. Svetle, ne plave ili zelene. Mudro, tajanstveno, intrigantski. A i kako bi to zvučalo da stoji, na primer: Moja žena ima plave oči (ili zelene)? Ne ide. Ne verujem da bi Albahari ikad napisao tako nešto, niti da bi moja žena ikad posegla za tako sladunjavim naslovom nedostojnim njegovog pera. Oči moje žene su svetle. Menjaju nijanse kao i oči svih drugih boja, ali njihova glavna odlika je da su blistavo svetle, kao dva malena fara na njenom okruglom licu uokvirenom plavim kovrdžama. Istina, ona ponekad za svoje oči kaže da su plave, a tako joj piše i u pasošu – boja očiju: plava. I kad su nam se rađala deca, imala su, kao i većina beba prvih nekoliko nedelja po rođenju, plave oči. Moja žena bi rekla: ima na mene plave oči! Posle bi neosetno dečje oči tamnele, da bi postale smeđe, kao moje, i žena je ostala jedina u porodici sa svetlim očima, kojima nas sve obasjava, kao blagim, toplim svetlom.

Eva ne voli da komentarišem njen izgled. I ne samo izgled. Ne voli da razgovaramo o njoj, o meni, o nama, o tome koliko smo se oboje promenili otkako smo u braku. Barem je to moj utisak. Ne mogu reći da takav razgovor nikad nisam zapodenuo. Bilo je to davno, i iz tih nekoliko rečenica koje smo razmenili, učinilo mi se da moja žena želi da sačuva izvesnu tajanstvenost, pa i distancu između nas, da ne razlažemo anatomske postupke i bića, da ostanemo privlačni jedno drugom. Ali najžalije mi je što s Evom nikad nisam priveo kraju jedan pokušaj razgovora o njenim svetlim očima. Koje su, dakako, samo metafora onog u šta se moja žena pretvorila posle petnaest godina braka.

– Kako je bilo na poslu? – ne sećam se više ko od nas dvoje je postavio to pitanje koje je postalo deo naše skromne razmene pošto bi deca otišla na spavanje. Biće, ipak, da je to bila Eva, jer pamtim kako me je pratila očima punim razumevanja dok sam joj pričao o gafu koji sam napravio na poslu, gafu za koji nijedan od kolega, ni oni s kojima se družim i mimo posla, nije imao reči razumevanja.

Šta sam uradio? Rekao sam pripravniku, ma kakvi rekao, suknuo sam na tog junosu da je mediokritet, da u tim šminkerskim odelima na koja baca pripravnčku platu i uvlačenjem u dupe šefu nikad neće ispeći zanat.

Eva me je gledala širom otvorenih očiju, toplo kako samo ona ume. Hteo sam da viknem da me toliko njeno razumevanje nervira, da za moj gaf nema nikakvog opravdanja, da ću se sutra, svakako, pred svima, izviniti klincu (ali samo za odelo i šefa, ne mogu da budem licemeran, zaista mislim da je mediokritet, samo što nisam smeo to da mu kažem). Možda Eva tim svojim očima ume da osvetli nečiju dušu, sigurno je moju skenirala dok sam joj pričao i zna da ću se sutra izviniti. Čutao sam, rešen da joj kad-tad priznam da me toliko njeno razumevanje, odbrana i kad sam očito kriv, toplina, to što je uvek bezrezervno na mojoj strani, da je sve to počelo da me guši.

Onda je moja žena rekla: – Udvara mi se šef.

– I?

– I ništa. Samo da znaš.

Iznenadilo me je što nisam osetio nikakvu ljubomoru. Ni ljutnju. Skoro ni znatiželju. Da Eva to ne bi primetila, upitao sam: – Da li to već duže traje? Imaš li još nešto da mi kažeš?

– Ne, Mihailo – rekla je. – Ti znaš da te volim. I znaš šta mislim o flertovima, o onima na poslu naročito.

– Pa, na koji način ti se udvara? – probudila se u meni mala radoznalost.

– Na najkičastiji. Govori mi o mojim plavim očima, kako mu osvetljavaju dan, skrivene kutke duše.

I, kako sam mogao da kažem bilo šta u vezi s njenim očima?

Svakog trećeg četvrtka u mesecu, Eva se viđa sa prijateljicama. Njihovo druženje počelo je još kad su bile devojke, tada su se viđale češće, bile su, koliko se sećam, i koliko mi je Eva pričala, u gotovo svakodnevnoj komunikaciji. Kasnije, pošto su se sve tri udale, počeli smo da se družimo u parovima, pa posle i sa decom, ali su žene htele da imaju i vreme samo za njih tri. Što je bilo u redu. Mi, muževi, nismo napravili ekipu, prijatno nam je bilo kad se vidimo u društvu naših gospođa, i sa decom, ali mimo toga nismo se nalazili da popijemo piće, nismo pikali zajedno fudbal, niti smo išli zajedno u teretanu. To je postalo još teže zamislivo otkako su Milin i Verin brak počeli da se klimaju. I baš tada krenule su moje sumnje u Evinu iskrenost. Da su se njih tri poveravale jedna drugoj, i ne samo tim famoznim četvrtkom, u to nisam nimalo sumnjao. Ali kako je moguće da Eva, tako blaga, tako taktična, tako vedra, odjednom čita knjige (pretpostavljam da joj ih Mila prosleđuje, nekako se uvek prema Evi postavlja kao mentor) o tome kako pogledati problemu u oči ili izaći ojačan iz krize? Na šta se Ema žali Mili i Veri, šta je muči? Zašto meni ništa ne govori, moja mila, debeljuškasta Eva, meka kao njena koža? Da je upitam – ne dolazi u obzir, jer znam da mi ili neće ništa reći ili će kazati da knjige čita da bi proučila kako da pomogne prijateljicama. I gledaće me bezazleno svojim svetlim očima u kojima mislim da bih se udavio ako bih se u njih duže zagledao.

Jednog četvrtka njih tri bile su u diskoteci. Eva se vratila u sitne sate, vesela, pripita. Nisam je specijalno čekao, naročito ne da bih video kad će se vratiti kući. Često sam budan gotovo čitave noći, to je neko samo moje vreme kada čitam, bavim se zaostalom administracijom, slušam muziku i igram igrice, ponekad radim na projektu koji ne uspevam da dovršim na poslu. Nisam, naravno, imao nikakvu primedbu zbog toga što sam ostao sam u kući sa decom, niti što je ona izašla u diskoteku, u ranim četrdesetim. Mili, Veri i njoj verovatno znači da sebi dokažu da su još mlade, što i jesu, a sve tri inače izgledaju sjajno, kao da imaju deceniju manje. Nema problema ni što je pila, retko joj se to dešava, a srećom tada je uvek vesela. Ljude koji se opijaju delim u tri kategorije: one koji su u pijanstvu agresivni, veseli ili depresivni. Eva je vesela. Pije džin-martini ili vino. Pretpostavljam da je u diskoteci pila džin-martini.

– Nije loše ovako, makar retko, zaboraviš na sve muke – rekla je svlačeći se. Nasmejala se, uzela me je za ruku i povukla ka spavaćoj sobi.

Muke? Sve muke? Lepo sam čuo da je to rekla. Šta je muči? Htedoh u jednom trenutku da je to upitam, verovatno je trenutak bio pravi, zar stara izreka ne upućuje da šta pijan kaže trezan misli? Eva se otvorila, izgovorila je da ima problema. Neka se samo istrčala, neka joj je izletelo iz usta, neka i nesvesno, rekla je: *sve muke*. Da li joj se onaj kreten od šefa i dalje udvara, da nije ipak stupila s njim u vezu, možda se i zaljubila a teško joj je to da mi kaže; možda joj šef pravi probleme na poslu ili uopšte ima problema na poslu, o čemu nikad ne govori; deca i njihova škola ne bi trebalo da su problem, uglavnom sve oko njih delimo, odnosno ona brine da sve o čemu ja brinem oko dece i kućnih poslova ide kako treba; jeste se u poslednje vreme malo ugojila, no to joj tako lepo stoji, oblija je i ženstvenija, ne vidim zašto bi joj to smetalo... Hteo sam da pokrenem temu, verovatno je trenutak bio pravi, ali Eva je već bila svukla sa sebe svu odeću, otkopčavala je dugmad na mojoj košulji smejući se nečemu, i dok smo tako stajali jedno uz drugo uz ivicu kreveta, poželeo sam je ludački, kao nekad. Nasmejao sam se i ja, ni sam ne znam zašto, gurnuo je na krevet i uronio u njeno divno, meko telo.

Propustio sam priliku, razmišljao sam sutradan. Setio sam se i knjige *Propuštena prilika*. Bože, pade mi odjednom na pamet, šta će Albahari ponovo u mojoj priči? Sve priče su već napisane?... Da me ne bi ophrvale misli o smislu, uzeo sam da duvam u saksofon. Da improvizujem, kako bi rekla moja žena.

Evu neću ništa pitati, rešio sam. Ako ikad dođem u iskušenje, zagledaću se dugo u njene svetle oči. Makar se u njima utopio.